

smlouva neproveditelnou, neboť v tom případě chrání zákon stranu tím zkrácenou předpisem Šu 583 čís. 2 c. ř. s.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud neopírá své rozhodnutí o zjištění, že rozhodce Rudolf S. nepatřičně oddaloval splnění převzatých závazků, nýbrž o okolnost, zjištěnou již prvním soudem, že S. dle dopisu ze dne 8. července 1924 oznámil právnímu zástupci navrhovatelky, že mu není možno touto záležitostí se zabývat. V tomto dopise S. dále udal jako příčinu, že odjíždí na delší obchodní cestu, vrací zaslané mu spisy a doporučuje, aby se záležitost provedla soudně. Usuzuje tedy napadené usnesení z toho správně, že S. se zdráhá plnit závazky z přijatého jmenování rozsudím (§ 583 čís. 2 c. ř. s.). Nelze však přisvědčiti názoru stěžovatelky, že k takovému odpírání musí míti rozhodce, když jmenování přijal, podstatné důvody (§ 579 c. ř. s.), jakož jest bez významu, že učinil tak rozsudí, právě stranou navrhuující jmenovaný, nebo že druhá strana souhlasí, aby si navrhovatelka ustanovila jiného rozsudího. Rozsudí, jenž převzal úřad, nemůže býti stranami donucován ke splnění své povinnosti žalobou a exekucí, ač jim ručí za veškerou škodu ze zaviněného odepření neb oddalování. Každá z obou stran může však žádati, by smlouva rozhodčí byla prohlášena bezúčinnou (§ 583 čís. 2 § 584 odst. 2 c. ř. s.), nerozhodla-li se v případě, že rozsudí byl jmenován stranou neb soudem (§§ 581, 582 c. ř. s.), pro návrh na jmenování nového rozhodce. K tomu správně podotkl rekursní soud, že, jakmile jedna strana navrhla, by smlouva byla prohlášena neplatnou, nemůže ani ona ani její odpůrce žádati jmenování nového rozhodce (viz rozhodnutí nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 5. února 1908, čís. 16.613/7 Nowak N. F. čís. 1151, Gl. U. N. F. čís. 4115 a ze dne 4. ledna 1910 R II 1134/9 Gl. U. N. F. čís. 4876, Hora, čs. civ. právo procesní, III. str. 214, Neumann, komentář u Šu 583 c. ř. s.). Navrhovatelka, jejíž rozsudí se zdráhá vykonati převzatý úřad, rozhodla se pro to, by smlouva o rozsudím byla prohlášena za bezúčinnou a dle Šu 583 odstavec druhý c. ř. s. musí pak býti jejímu návrhu vyhověno, když skutkové předpoklady byly pro to zjištěny. Není potřebí, by se uvažovalo o tom, která z obou stran jest odepřením rozhodčího více méně zkrácena ani o tom, že zkrácena je pouze ta strana, jež vinou druhé strany nebo z důvodu, jež tkví v této druhé straně neb v jejím rozhodčím, měla by pozbyti práv plynoucích jí ze smlouvy. Ostatně tvrzení v dovolacím rekursu, že navrhovatelka by měla vinu na tom, že její rozsudí nechce převzatý úřad vykonati, odporuje zjištění nižších soudů.

Čís. 5042.

Pohledávku, složenou na soudě dle Šu 307 ex. ř. (1425 obč. zák.), jest rozvrhnouti dle zásad §§ 283—287 ex. ř.

Dle dvor. dekr. z 18. července 1828, čís. 2354 sb. z. s. přísluší právo zástavní k požárním náhradám, jichž není použito k obnově stavení,

osobám, pro něž vážnou na nemovitosti požárem poškozené práva knihovní; platí pro ně knihovní pořadí.

K náhradě výměnkářských dávek jest při rozvrhu těchto požárních náhrad užití předpisů §§ 225 a 226 ex. ř.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, R I 380/25.)

Rozvrhuje požární náhradu za škodu, způsobenou požárem nemovitosti, zamítl soud první stolice návrh výměnkáře, by mu byla přikázána uhražovací jistina na vybývání příště splatných výměnkových dávek. Rekursní soud návrhu výměnkáře vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

D u v o d y:

Jde o rozvrh požárních náhrad, které byly několika věřitelům přikázány k vybrání a pojišťovacími ústavy na soudě složeny. Příkazovacími usneseními v moc práva vešlými, jest především rozhodnuto, že nejde o pojišťovací částky, jichž by bylo použití k obnově poškozeného stavení nebo k doplnění příslušenství a jež by v důsledku toho byly dle §§ 290 čís. 2 ex. ř. z exekuce vyňaty. Zcela správně uvádí rekursní soud, že tu § 79 poj. řádu ze dne 22. listopadu 1915, čís. 343 ř. zák. ani §u 79 poj. zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. nepřicházejí v úvahu, ježto tyto předpisy již a ještě neplatí. Ani k §u 215 čís. 4 ex. ř. nelze přihlížeti, ježto nemovitost, požárem poškozená, dosud nebyla exekučně zcizena. Nicméně počínal si soud první stolice jako soud exekuční správně, přikročiv k rozvrhu požárních náhrad podle zásad exekučního řízení. Činí-li si na pohledávku, která byla k vybrání přikázána, nárok též jiné osoby, jest podle §u 307 ex. ř. poddlužník oprávněn a za určitých podmínek i povinen, by pohledávku složil u exekučního soudu pro všechny tyto osoby (§ 1425 obč. zák.). Složenou pohledávku jest pak rozvrhnouti dle zásad §§ 283—287 ex. ř. (Srv. Fürstl »Rak. civ. proc. zákony« vyd. 1899 sv. II. str. 623, Neumannův komentář k ex. ř. výklad k §u 307.) O takový případ tu jde, neboť požární náhrady jsou jednak přikázány k vybrání, jednak si na ně činí nárok i jiné osoby, zejména i osoby, pro něž vážnou na nemovitosti, požárem poškozené, práva knihovní. Není bráno v pochybnost, že tyto požární náhrady rozvrhnouti jest mezi ony osoby, pro něž na nemovitosti, požárem poškozené, vážnou knihovní práva, ježto jim dle dvor. dekretu ze dne 18. července 1828, čís. 2354 sb. z. s. přísluší právo zástavní k požárním náhradám, jichž není použito k obnově stavení (srv. plenisimární rozhodnutí býv. nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 8. června 1904, pres. 179 sb. Nowak čís. 694), a jest jen spor o to, zda k náhradě výměnkářských dávek lze i při rozvrhu těchto požárních náhrad použití předpisu §u 225 a 226 ex. ř., či zda jest výměnkáře odkázati na nemovitost požárem poškozenou. V dvorním dekretu ze dne 18. července 1828, čís. 2354 sb. z. s. není sice určeno pořadí, jaké přísluší věřitelům při úkoji z požární náhrady jako surogátu reality samé, ale to proto, že se samo sebou rozumí, že pro ně platí

knihovní pořadí. Proto nemůže se stěžovatel domáhati toho, by on, ač má zadnější pořadí, byl z požárních náhrad uspokojen před výměnkářským právem přednějšího pořadí. Nerozhodno jest při tom, že snad stěžovatel energičtěji vůči dlužníkům vystupuje a tím pohledávka jeho jest pro dlužníky tíživější. Schváliti jest i další postup rekursního soudu, jenž, uznávaje přednostní právo výměnkářovo, za obdobného použití předpisů §§ 225 a 226 ex. ř. již z této rozvrhové podstaty vyštipuje úhradní jistinu potřebnou k tomu, aby budoucí výměnkářské dávky byly zajištěny, a jest úplně spravedливо, že, když důsledkem toho jsou požární náhrady vyčerpány, stěžovatel s úkojem svého zadnějšího knihovního práva poukazuje se na realitu požárem poškozenou. Jak dále nesporno, k exekučnímu prodeji reality nedošlo, ježto dražební řízení v čas požáru vedené, bylo zrušeno. Tím nedospělo k účinnosti ustanovení dražebních podmínek, že vydražitel má převzítí plnění výměnku bez započtení do nejvyššího podání, a není proto výměnkář, jak stěžovatel mylně míní, vázán těmito dražebními podmínkami v tom směru, že by se nyní směl úkoje svých práv domáhati jen z reality samé. Byl tudíž rekursní soud i za těchto okolností oprávněn, by, používaje obdoby §§ 225 a 226 ex. ř. vyměřil úhradní jistinu ku krytí budoucích výměnkářských dávek. Rekursní soud při tom dále stanovil, že z uhrazovací jistiny má výměnkář po dobu svého života právo vybírat si čtvrtletní důchod 623 Kč 75 h, rovnající se ceně čtvrtletních dávek. Je-li s tím spokojen nejen výměnkář, nýbrž i dlužníci, dočasní vlastníci reality výměnkem zatížené, a nežadají-li, aby vlastník reality ony částky dostával na to, by dávky vybýval in natura, jako tomu jest při převzetí reálního břemena na započtení do nejvyššího podání, není napadeným usnesením v tomto směru dotčen stěžovatel. Zbytečná jest jeho obava, že by výměnkář kromě re-luta mohl ještě žádati od vlastníka plnění dávek in natura, ježto prý shořelý mlýn jest znovu vybudován, a že by vlastník reality, jenž napadené usnesení doručeno dostal, výměnkáři vlastně dvakrát odváděl dávky. I pro případ exekučního zcizení není této obavy. K tomu, že mají býti budoucí výměnčí dávky ukájeny nikoliv in natura, nýbrž pobíráním čtvrtletních částek 623 Kč 75 h, bude lze dle §u 21 odh. řádu přihlížeti při dražebním řízení, k němuž by snad v budoucnosti došlo, a při exekučním odhadu zatížené reality; kdyby se tak přece nestalo a vydražitel by dle dražebních podmínek převzal výměnek k plnění in natura, pak by došlo po případě k uvolnění nevyčerpaného dosud zbytku úhradního kapitálu, vyměřeného napadeným usnesením. K vývodům stěžovatelovým, že prý zapravením privilegovaných pohledávek a odpadnutím pohledávky záložny, která výměnku předchází, knihovní pořadí výměnku se zlepšilo, nelze přihlížeti; zrovna tak lhostejno jest, že stejným způsobem zlepšuje se i pořadí pohledávky stěžovatelovy. Okolnost pak, že výměnkář ve svém rekursu do usnesení první stolice odůvodňoval své právo na zřízení uhrazovacího kapitálu též předpisem §u 222 ex. ř., jest pro věc nerozhodna; stačí, že se Josef K. ohražoval proti návrhu dovolacího stěžovatele, aby výměnek jeho odkázán byl na krytí z reality požárem poškozené.